

# Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dissapte 12 de Novembre de 1898

Núm. 8.751

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

En la Administració d' aquest diari y en las principals  
librerías d' aquesta ciutat y de fora.  
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.  
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

## Farmacia Serra

### 12 ANYS

de continuadas curacions y d' una  
acceptació general, son les millors  
probas pera demostrar que

### XAROP SERRA

La que paga més  
contribució de la pro-  
vincia.

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per crò-  
nica y rebelde que sia tota classe de.....

### TÓS

## Ceps americans

### Hort de D. PAU ABELLÓ (prop de la carretera de Tarragona)

ARRÉLATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTENTICITAT GARANTIDA.

Fera tractar, al mateix hort ó a casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4.

### Siska Van Roosemael

#### CUENTO FLAMENCH, D' EN E. CONCIENSE

(Continuació)

Arriba, donchs, un dia a la tarde a la botiga acompanyada de sa mare que havia anat a buscarla. És aquella Siska que ya coneixem? Segurament nos equivoquem: porta un vestit tan senzill com modest: los seus cabells están no mes que arrissats sense rissos ni pomadas; no porta sombrero; té 'l mateix caminar y també la mateixa mirada. Sembla la noya mes tímida. Lo metje li fa preguntas y ella respon tan candorosament y tan reservada, que 'l bon home s' equivoca.... y Siska pot tornar al colegi.

Mentres la filla de Van Roosemael gosava 'ls beneficis d' una educació a la francesa, las cosas anavan molt bé a la botiga y a la casa del sabater Spinael. La joyeutat francesa pagava malament, y al finir cada any comich, tots los actors camviavan de poble ben provehuts de calçats que no havian pagat. Per la seva part, Hortensia gastava molt en vestits, sillassos, sombreros y altres futesas, y algunas vegadas fins se permetia donarli per endavant petites quantitats. En una paraula; Spinael se trobava endentat fins al coll, y la seva casa responia a quantitats que li havian deixat baix aquesta fiança.

Al véders en tan trista situació, lo sabater comensá a obrir los ulls: lo lletrero about l' enllustrada bota enllernava als qui passavan per lo carrer, fou amagat a la golfa, y en lo cristall del aparador ahoní s' hi llegia: Magasin de souliers, hi feu pintar a sota la flamenco. Pero la bona gent flamenco, que ya no recordava d' entrar a la botiga, encara tenia present que 'ls calçats s' espatllavan als quatre dias. Y Spinael ab lo seu *gabán*, lo pantalon de color de xocolate y una gran cadena de *double* no sabia que fer. Lo pobre home estava desesperat.

Lo vici es absolut per instint: quan troba 'l camí del cor y s' veu ben rebut, s' apodera d' ell per complet y arrenca las arrels de todas las virtuts. Res pot allavors resistirlo, y destrueix tot sentiment del deber y tot instint de justicia y honoradés, fins que converteix al home en son esclau. Spinael sufrí aquesta experiencia. Sos negocis se trobavan en la pitjor situació: ple de deutes, sense recursos, sempre ab lo susto al cos y plorant la seva impremeditació, buscava 'l consol al costat de sa filla; mes no rebia d' ella sino ingratitude, y no obstant la miseria a que anavan a quedar reduhita, Hortensia estava ya prou pervertida pera que deixés de gastar bojament y augmentant los deutes, ab 'l objecte de donar satisfacció als seus instints de vanitat y coqueteria.

Poch temps després, Joan Spinael, lo millor Juli, que res com ell mateix s' anomenava, torná a Paris, mes en lloch de dedicarse al ofici del seu pare pera ajudarlo, se dedicá solzament a vestir, huir, anar sovint al café, fumar continuamente y consagrar tot lo dia a la *blague* francesa. Formá ab sa germana una execrable conjuració contra 'l pobre pare, a qui obligaren a vendre la casa y gastar lo poch que li quedava després de pagats los deutes.

Poch a poch aná Spinael cayent en tal estat de miseria que no hi havia mes que mirarli la cara y la roba pera endevinarho: per las mànigas se li veyan los colzes y anava brut y abandonat perquè fins hi havia faltat valor per apriarse y apadassarse la roba. Per aixó 'ls seus fills no anavan pitjor vestits que abans, donchs continuavan ab igual rebaixament donantse una vida de luxo, fins en presencia de son pare arruinat. Segurament s' havian guardat alguna quantitat pera satisfacer los seus viciós y 'ls miserables se negavan a partirsel ab son pare.

Un diumenge que Spinael avergonyit no s' havia atrevit a enar a missa y s' estava a casa plorant, ab lo cap baix y pensant en la trista sort y perversitat dels seus fills, se presentá un jove preguntant per Juli y Hortensia Spinael. Era un sastre ó be un noble? La elegancia de la seva persona, anava lloch a aquest dupte. Prenent al afligit vell per un criat de la casa, li digué en mal francés:

—Avisa als senyorets que 'l están esperant.

Y com Spinael, sorprés encara, continuava mirantse al jove, aquest ab despreci li digué:

—Que no 'm vols anunciar, criat insolent?

Aquestas paraulas las havia après en l' últim *saineete* estrenat al theatre.

Spinael se posa pàlit, li agafa un tremolor, y 'ls seus ulls enterbolits de rabia envers lo jove. Aquest, cremat, aixecá 'l bastó y exclamá amenant.

—Vas a veure qui soch jo, drapoll!

Un criat d' indignació s' escapá del pit de Spinael. D' un salt, agarra un tirapeu, abrahonantse ab lo desvergonyit senyoret li assota ab rabia la cara, y avans de que pogués pronunciar paraula ja l' havia llensat al mitj del carrer. Després, tremolant encara, tancá la porta y pujá al pis buscant als seus fills. Feya molt temps que 'l pobre Spinael, no s' sentia ab prou forsas pera dirigirlos lo més petit reny; més en aquell moment, exultat per lo coratge, s' creya fort pera tirarlos encara lo infamant de la seva conducta. 'Ls trobá a tots dos elegantement vestits, ab la sombrilla y 'l bastó a la mà, apriats, segons deyan, pera fer ab alguns amichs un viatge de plaher a Bruselas. Las acusacions del pare foren fortes y terribles, pero es imposible descriure 'l deny ab que escoltavan sos justos renys aquells fills abandonats de Deu. Com més anmentava la rabia del pare més crexia sa vergonyosa imprudencia. Després de mofarse d' ell durant alguns minuts, li desitjaren ironicamente un bon dia, y disposaren a sortir.

Lo pare, més airt, devant d' aquella perversitat, se plantá a la porta pera evitar que fugissin, cridant:

—Feres! No 'n teniu prou encara ab haverme portat a la miseria, que voleu ferme morir ab las insolents burlas? No 'n teniu prou ab haver malgastat en un luxo escandalós lo fruyt dels meus suhors, mentres jo visch com un pobre, mal vestit y pitjor alimentat? No 'n teniu prou ab que un mal educat me prengui per vostre criat y s' atreveixi a amenassarme? No 'n teniu prou ab que pateixi fam y sofreixi, mentres vosaltres aneu de festa en festa?... Voleu que mori com un gos? Voleu que m' enterrin aborrit de tothom, malehit per vosaltres y sens que la meva mort desperti

ni un sentiment de tristesa? Més no, no sortiré d' aquí; y si ara mateix no vos trayeu aquets vestits de festa, vos aplastaré sota 'ls meus peus com a herbas venenosas.

Una forta rialla respongué a aquesta explosió de rabia, y 'l pare tingué que ventre ab tristesa com dos seus fills no creyan ni ab la seva forsa ni ab la seva voluntat. Lo fill se posá frente a la porta y recorregué a la violencia pera obrirse pas.

Lo que allavors passá, no ho volém descriure. Pochs moments després, Juli y Hortensia Spinael, sortian de casa y en la rojoj que encanta sas gaitas y en los esforços que feyan pera arreglarse las robas arrugadas, ben bé s' veya que la lluyta havia sigut forta. No obstant, encara reyan com si acabessin de derrotar a un enemich despreciable, y s' encaminaren a buscar a sos amichs ab quins anavan per uns quantos dias, a disfrutar dels plahers de la capital.

(Continuará.)

### Los presoners dels tagalos

#### Y LA SOCIETAT ECONOMICA ARAGONESA

Avans d' ahir a la tarde s' reüní aquesta baix la presidencia del Sr. Sala, pera la reelecció dels carrecos y tractar de lo que procedia fer després de conegudas las noticias rebudas a Madrid respecte de la tristissima situació en que s' troban los presoners en l' arxipiélach filipi.

La sessió revestí excepcional importancia en rahó a la necessitat de pendre un acort pera estimular al govern al immediat remey que exigeixen tan difícils circunstancias.

Lo Sr. Sala doná detallat compte dels treballs fets per la Económica Toledana, y recordá que fa temps s' hi adheriren todas las de las regions de la Península pera tan humanitari fi. Durant lo seu discurs los senyors vocals donaren mostrars de completa conformitat a tot lo proposat, y per aclamació se decidí telegrafiar al senyor president del Consell de ministres, interesantlo procuri adoptat los procediments más práctichs pera lograr la llibertat dels compatriotas que sufren horrible cautiveri.

Aquest acort se posá en prácticament d' ahir a la nit y s' comunicará a la Societat Económica Toledana que prengué la iniciativa en aquesta humanitaria y patriótica cuestió.

Lo govern té formuladas varias reclamaciones per conducte del embaixador francés haventse lograt ja la llibertat dels presoners que tenian los nort-americanos y tot l' element civil que conservaba Aguineldo.

Segons se dedueix de la contestació donada per lo president Mac-Kinley, los tagalos, ó al menys lo cabecilla Aguineldo, se trobava disposat a la entrega dels presoners militars si 'l govern espanyol li demanés directe y oficialment, a lo que 'l Consell de ministres no accedí allavors per entendre s' aspiravá al regóneixement de la beligerancia.

Ara las circunstancias han variat per complet, ja que la independencia del Arxipiélach filipi es un tema rebutjat per los mateixos nort-americanos.

CRÓNICA

Observacions Meteorològiques

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

del dia 11 de Novembre de 1898

Horas d'observació	Baròmetre aneroide	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	753	95		3.7	Núvol	
3 t.	753	96				

  

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Màxima	Mínim.	Ter. tip.	direcci.	classe	can.
9 m.	Sol. 25	15	18	E.	Cun Nin	0.8
3 t.	Sombra 23		20	E.		0.9

Sessió del Ajuntament

Presidida per lo senyor Alcalde don Joseph María Borrás y ab assistència dels regidors senyors Messó, Casagualda, Briansó, Quer, Mayner, Más, Nougés, Vergés, Jordana y Pallejá va celebrarse ahir a un quart de vuit del vespre la sessió de segona convocatòria.

Lo senyor secretari llegí l'acta de la sessió anterior que quedà aprovada per unanimitat. Se donà compte de que 'ls Butlletins Oficials de la provincia no contenian cap disposició per la Excm. Corporació.

Se donà lectura d'una sollicitud del arrendatari de la Bàscula municipal Francisco Escuder Terrafeta pera que se li prorrogui per un any més l'arrendament de la Bàscula en las mateixas condicions que ha tingut fins ara pera contrarestar los perjudicis que ha tingut durant lo present any; s'acordà que passés a la secció d'Almotacenia.

S'aprobà un dictamen de la secció de Consums concedint dipòsit domèstic a don Ambrós Barberà.

S'aprobaren varis comptes de particulars y acabà l'espai ordinari.

Lo senyor Nougés feu ús de la paraula y demanà que 'l consistori aprobes lo fer arreglar l'edifici que hi ha davant l'Hospital Civil y que s'hi posés una estufa pero lo desgla d'olis que venen a Reus fent pagar 10 ó 15 céntims, per medi de bots, manifestant que 'l gasto no passaria de 500 pessetas. Quedà aprovat.

Lo senyor Vergés demanà que s'estudihi lo son que s'pot assignar al Enginyer Industrial y que s'fassi constar al pressapost. S'acordà que passés a la secció corresponent pera son estudi.

No haventhi cap més assumpte de que tractar s'aixecà la sessió.

Avans d'ahir a las nou de la nit la Junta Directiva de la Associació Agrícola junt ab la comissió nomenada pera l'assumppte de las brisas, reüní a tots los que s'havian associat pera l'encupament de dita especie.

Oberte, per lo Sr. Casas, la sessió, se donà compte de que en virtut del vot de confiança que s'va donar en la última sessió a la comissió, havia sigut venuda la brisa al Sr. Vilella al preu de 5 pessetas lo sach de 63 kilos, corrent a càrrech dels associats los gastos de recolecció y encupament, anyadint que 'l dia de demà, diumenge, se donaria a compte la quantitat de 4 pessetas per sach entregat y que després que s'hagués desencupat tota se liquidaria y entregaria a cada propietari lo que li correspongués.

Després d'examinar, entre 'ls reunits las ventatjas del contracte y tracte y tracter de lo ridícol que era la petició que feyan los prempers de demanar un cuarto per cada sach; s'aixecà la sessió, ab la major alegría de poguer veure quedava la cosa resolta tan a satisfacció de tothom.

Ab veritat que la Associació Agrícola ne pot quedar satisfeta de sas gestions: brisa que 'l volían pagar a 14 rals lo sach de 85 kilos, resulta que deurá sortir a 18 rals los 63 kilos, y lo més important, es la fixació de pes, es dir, partir en lo successiu d'una unitat, la de 63 kilos, avuy susceptible de ser modificada ab més profit ó mes regularitat demà.

Y no solzament aquesta ventatja es la única: han vingut compradors de Vilanova y Geltrú y s'han convenut de la més bona de nostra mercaderia brisa: ha vingut la casa Vilella y crea una fàbrica: ha sigot també compradora la casa Bartomeu. A major competència, més garantia de ventà per lo productor.

Que la Associació Agrícola no desmayi en los treballs que va emprenent y seran sempre productius los resultats que n'tocarà.

Y nostra enhorabona a D. Pau Casas y Carnicer, vice-president, que ha sigot incansable en sos treballs, junt ab companys de la comissió, y tant ha contribuït al bon éxit de la cosa. — V.

Molt se discutí la petició d'en Aguinado, pero certament, ningú creu ja pugui esser un obstacle pera conseguir la llibertat dels anémichs presoners, perque era més fácil deduhir la argumentació de dret internacional quan se cambiaren presoners per los generals en jefe y s'autorisá a las autoritats superiors de Cuba y Filipinas pera tractar y convenir directament ab los distints cabecillas los medis conduhents a la pacificació.

Racorre sols als americans, es perdre completament lo temps, y per decoro nacional, devém evitar que quedí demostrat que hem abandonat als que sapigueren defensar nostra soberanía en l'arxipiélach.

Podrém haver quedat vensuts per forza inmensa, que portava ab sí tots los avensos del modern art de la guerra, pero no hem de quedar deshonrats ab l'abandono y oblit de milers de mártirs per la patria.

Tot lo que fassi 'l govern, sens perdre moment pera conseguir se salvin las vidas de tants espanyols, tot estarà ben fet, perque la existencia d'un sol home, val avuy tant, com nostre quebrantat y discutible pervindre en l'arxipiélach magallánich.

(Del Diario de Zaragoza.)

Espigolant

L'Austria es un dels Estats que gosa de major tranquilitat a Europa. Y format com está de varias nacionalitats, causa defici als polítichs centralistas, que l'Emperador ab sa política fraternal sápigue tindrer agermanadas tantas Naciones de rassa per cert ben distint.

Ara mateix ha realisat un acte que se sembla al que realisá lo general Prim, cuan la revolució, ab Barcelona. Lo general Hentz, principal figura de la reacció contra la nacionalitat húngara, quan la revolució de Kossuth, meresqué del poble alemany una estatua a Buda-Pest, en la mateixa ciutat en que sucumbiren ell y sos soldats contra 'ls Honveds sublevats per Goergey.

Desde 1852, aquest homenatge de pedra y marmol tributat al general Hentz, que 'ls mes moderats ún-garos odiavan de veras, s'ha considerat sempre com una provocació permanent, haventse fet varias voltas violentas manifestacions al seu entorn.

Francisco Joseph ha aprofitat la dolorosa ocasió del imprevist dol que l'ha afligit, pera contentá a sos pobles transleithinos. L'Emperatriu Isabel disfrutava ab just titol d'immensa popularitat en Hungria. Se tracta de aixecarli un monument. Ab un tacte sens igual, Francisco Joseph ha decidit que 'l monument s'aixequi en lo lloch mateix en que hi havia estat erigida fins aquí l'estatua del general Hentz y de sos companys d'armas.

Aquesta resolució la ha comunicat lo baró Bauffi en nom del rey d'Hungria als subdits d'aquest. En tot lo país l'alegria ha sigut grant. Los partidaris de Kossuth rivalisan ab los del compte Albert Apponyi y 'ls de Francisco Deak en celebrá la generositat y la bona voluntat del Soberá. Avuy més que may l'Emperatriu Isabel, que tota sa vida estimá tant a Hungria y que després de sa mort li prestá aquest nou servey, apareix com l'àngel custodi del país y de la dinastia.

«El Correo» parlant de la situació política d'Espanya fa la següent comparació:

«Una carretera ja coneguda y que ha sigut frecuentada, sol esser un camí, per clots que tinga, més segur que 'l vado, que sembli més ferm y cristallí.

«La carretera es lo partit liberal d'en Sagasta; el vado ó los vados, los demás partits en formació.

Sols que aquesta carretera es com aquellas en que 'ls lladregots netejan de butxaca als carreters y viandants y tothom ne fuix buscant una dressera. Lo que s'busca donchs no es la vella carretera, sino una nova via de ferro-carril, que 'ns porti adapressa a un país nou y civilisat.

Es dirá un país ahont los diaris no s'fassin ab los pens, con sol dir en Ferreras, director de «El Correo» y no s'parli més de caciquisme ni d'immoralitats.

Le pays des fruits d'or Et des roses vermeilles

se moreix millor sort que la que ha tingut fins ara ab Cánovas, Sagasta y Companyia, societat en comandia.

Hem rebut lo programa de las festas que se celebrarán ab motiu de ser la festa major a la notable vila de Porrera, las que tindrán lloch en los dias 12, 13 y 14 del corrent.

Constituhoix dit programa los repicaments de campanas, tronadas, carreras de bou (que presidirá aquell Magnífich Ajuntament), passadas per la música, dul-saynas, missa a tota orquesta ocupant la càtedra del Esperit Sant nostre payzá Mossen Joan Llauredó, assistint a la mateixa dit Ajuntament, cossos d'homos, matzos y ruohs adjudicantse varis premis, processó, ball de cocas, funció als teatres Claver y Príncipe, balls de societat en lo Cassino de Porrera y Café del Centro, y per fi de festa un magnífich castell de focs artificials.

Es molt notable en dit programa, deixant a part la varietat de las festas, l'estar escrit en nostra llengua lo que demostra que 'ls encarregats de la redacció d'aquell no rebutjan nostra parla.

La correspondencia que arribá ans d'ahir a aquesta ciutat de Filipinas, está franquejada ab sellos nort-americanos.

Copiém de La Opinión de Barcelona:

«Trobantse reunits en un palco d'on de nostres col-lisus varias personas que han ocupat càrrechs públichs y el ex-quefe de vigilancia d'aquesta provincia, senyor D. Daniel Freixa Martí, se suocivá una cuestió aprop del qual era la Audiencia d'Espanya ea la que mes sumaris s'instruixen per lo delicté de robo.

Lo resultat de la polémica fou que 'l senyor Freixa fes una aposta acceptada per sos contrincents y que importa una regular cantitat.

Sosté 'l Sr. Freixa que no hi ha policia que cone-gui tres lladres ó timadors fills de Reus y que la Audiencia provincial de Tarragona es la que menos »sumaris instrueix per robo.»

Curiós serà conèixer lo resultat de la investigació.

Segons va insert en altre lloch del present número demà de 9 a 12 del matí per lo Sr. Vice-president de la Associació Agrícola de Reus y sa comarca, D. Pau Casas Carnicer, se farà entrega, a compte de cada un dels sachs de brisa encupats, de la cantitat de quatre pessetas, sens perjudici d'entregar lo restant una vegada s'hagi fet entrega cumplerta de dita mercaderia, y realisada la oportuna liquidació, advertint que pera efectuarse lo pago s'haurá de presentar lo taló-recibo que s'va lliurá al ferse entrega de dits sachs de brisa.

Ahir a la matinada, y després de llarga malaltia, morí a Tarragona 'l Delegat d'Hisenda, don Ricart Braña y Rodríguez.

Nostré pésam a la desconsolada viuda y demás familia, pera qui desitjem cristiana resignació.

La Cambra de Comers de Saragossa ha circulat la invitació a las altrás d'Espanya y extranjeras, pera la reunió que en aquella capital se celebrará lo dia 20 del mes actual.

Pera representar la de Tarragona han sigut designats los senyors don Agustí Virgili y don Anton Romagosa.

Del últim reemplaç, s'han redimit en aquesta provincia, 367 reclutas.

En breu anirá a Saragossa la viuda del senyor Cánovas del Castillo, hostatjantse en l'hotel de don Tomás Castellano.

Se queixa un periódich de Salamanca dels molta cassos que existeixen de verola y tifus en aquella localitat, y del abandono en que s'troban alguns focs d'infecció.

Lo recaudat en la Administració de Consums en lo dia d'ahir per diferents especies puja la cantitat de pessetas 1298.40.

Correspondencia particular de LO SOMATENT

Aleixar 7 de Novembre de 1898 (\*)

Sr. Director: S'acosta la festa major y deber meu es donarli noticia dels fasteigs que s'preparen, ja en lo referent a las funcions religioses, que cad'any adquireixen més lluhiment, degut al bon acert de nostre virtuós párroco, ja dels actes que haigim de tindre lloch en los centres recreatius, en obsequi als

(\*) Rebuda ab retrás.

forasters que tinguin la galanteria de visitarnos en tal dia.

Aquesta recau en los dias 11 y 12 del més que corrém, dias que l' Iglesia Católica dedica al gloriós Sant Martí, baix quina valiosa capa está nostre culta vila.

Si bé lo temps que atravessem no es propi per diversions ni per demostracions d' alegria, creyém n' obstant y aixó just y llógich que nostres pacífichs convehins tinguin un rato d' expansió y divertiment durant los dias de la festa major.

Conformés alguns joves ab lo nostre parer, acordaren en la reunió celebrada lo dissapte á la nit, contractar una de las dos músicas que hi ha en la important vila de Riudoms, pera donar dos balls de Societat en la elegant y espayosa sala de nostre particular amich Francesch Olesti, conegut aquí per lo nom de Galan.

Del panegirich, está encarregat lo Pare Vidallet, superior dels Jesuitas de Tarragona.

Com sempre, creyém que serán moltes las personas que dels pobles vehins se trasladarán aquí pera presenciar los festeigs que tindrán lloch durant las festas de nostre patró.

Hasta l' altre, en que li donaré detalls de la festa, se despedeix son affem. S. y amich,

Lo Corresponsal.

## Varietats

### Tants á tants

¡Revénjet, m'n bé, revénjet,  
per lo ingrát que t' hi sigutl  
négam un bés de tos llavis,  
la mirada dels teus ulls,  
el palp de tas mans divinas,  
de ta boca 'l dols perfúm  
que m' ennega quan parlas;  
que senti mon cor el buyt  
que per tú sentís, nena,  
quan amorós fa un any just  
en busca del teu corria  
per 'quets carrers, mitj poruch,  
glatint com l' home qu' estima,  
fugint sempre de la llum  
que descubreix las feridas  
qu' un al cor gravadas dú....  
Pera més ofensa mevs,  
esqueixa aquest preuhat full  
y fesne past de las flamas  
per més aientós insult.

Si no 't contentas encara  
en fer aixó punt per punt,  
un concell voldria darte,  
lo de més cargolats rulls:  
que sentíssis per mí l' odi  
que mon cor sent pera tú  
y aixís viurás ben tranquila  
tent aprop mén com molt lluny....

S. BORRUT Y SOLER.

## Secció oficial

### Associació Agrícola de Reus y sa Comarca

La Junta Directiva d' aquesta Associació participa á tots los agricultors que tinguin brisa entregada á la mateixa, que l' vinent diumenge 13 del corrent, de nou á dotze del matí se verificará 'l pago á compte de cada un dels sachos que s' tinguin entregats, de la cantitat de quatre pessetas, en lo domicili del senyor Vice-president D. Pau Casas Carnicer, arrabal de Robuster número 14, advertint que pera cobrar será precís presentar lo taló de recibo dels sachos.

Reus 11 de Novembre de 1898.—Per acort de la Junta Directiva.—J. Paig Alguer, Secretari.

### Registre civil

del dia 10 de Novembre de 1898

#### Naixements

Manuel Tost Algava, de Joan y Sinforosa.

#### Matrimonis

Baldomero Robert Domenech, ab Estefanía Guimet Auqué.

#### Defuncions

María Cavallé Español, 89 anys, Seminaris, 4.—  
Pere Freixa Batlle, dos mesos, arrabal elt Jesús. 12.

## Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Martí.

### CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Demà á dos quarts de vuyt del matí tindrà lloch la

Comunió general en Nostra Senyora del Carme y á dos quarts de cinch de tarde la funció mensual acostumada.

Sant de demá.—Lo Patrociní de Ntra. Sra.

## Secció comercial

### MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 10

De Génova y esc. en 7 dias v. «Sagunto», de 345 ts., ab efectes, consignat á D. Antoni Más.

De Bilbao y esc. en 27 dias v. «Gijón», de 446 ts., ab efectes, consignat als Srs. Fills de B. Lopez.

De Palma de Mallorca en 3 dias bal. «Alerta», de 61 ts., ab efectes, consignat á D. Antoni Mariné.

#### Despatcadas

Pera Málaga y esc. v. «Sagunto», ab sfectes.

Pera Barcelona v. «Gijón», ab tránzit.

Pera Port-Vendres pail. francés «Anna», ab ví.

## Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del dia d' ahir.

Interior	55'	Cubas del 86	63'37
Exterior		Cubas del 90	50'75
Colonial		Aduanas	90'
Norts	24'35	Ob. 5 0/0 Almansa	82'25
Fransas	26'35	Id. 3 0/0 Fransa	42'75
Filipinas	76'50		

#### PARIS

Exterior 41'80 Norts

#### GIROS

París 44' Londres 36'80

Se reben órdes pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

## J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Última hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	55'	Aduanas	90'
Exterior		Norts	24'35
Amortisable	66'50	Fransas	26'40
Cubas 1896	63'25		
Cubas 1890	50 62	Obs. 6 0/0 Fransa	82'12
Exterior París	41'60	Id. 3 0/0	42'75

#### GIROS

París 44' Londres 36'80

Órdes de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.—  
Compra y venda al comptat de tota classe de valors.  
—Descompte de cupons.—Compra de monedas d' or y bitllets de tots los paissos.

Gambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Llauredó Prats, D. Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres	à 90 dias fetxa.		
	» à 8 dias vista.		
París	à 8 dias »		
Marsella	à 8 dias »		

VALORS LOCALS	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.	710	750	
Industrial Farinera		500	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	450	500	
Manufacturera de Algodón		100	
Compañía Reusense de Tránsvias			
Compañía Reusense de Tránsvias privilegiadas de cinch per 100	200		

## Anuncis particulars

### Horrible percans

—Pero que 't passa.... qué tens?  
—Teniu alguna novetat en la familiá?  
—¿Eas tingut alguna coseta ab ton marit?  
—Veja, dona, respon, que m'estás posant nerviosa.  
—Qué tinch? que la casa PORTA avuy es l' últim dia que tindrà los cortes de «Cheviot Inglés» per haverse acabat la existencia.

ESCORIAS THOMAS.—  
Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá Bou) 12.

## Bona ocasió!

De pás per aquesta població lo senyor Serrano y sa senyora, ensenyarán la pintura imitació al brodat sobre vellut, satí, porcelana y pell per lo módich preu de CINCH DUROS, en la Fonda.

Preu de la ensenyansa á domicili

Una persona sola	20 duros
Dos » reunidas	15 »
Tres » »	10 »
Y quatre » »	5 » una.

No's necessitan mollos ni aparatos; tampoch es necessari possehir lo dibuix, puig es nou procediment per lo qual ve ensenyantse á joves de 12 anys endavant. S' adverteix al públich que las personas que desitjin apendre aquest invent ho diguin immediatament, puig aquestos senyors de no presentarse llissons sortirán en brea d' aquesta ciutat.

Fonda de las Cuatre Provincias

## Als Herniats

(TRENCATS)

Constituheix una gran equivocació la que sufreixen la majoria dels herniats (trencats) al creure que qualsevol braguer comprat al etzar es suficient pera retenir y fins curar las hernias, essent aquest error causa de moltes complicacions.

Per qui correspongui, no deuria permetres lo cinisme de certs mercaders d' ofici que, ab lo major descaro, se titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títul que justifiqui sa competencia, y, no obstant tenen lo «desahogo» d' anunciar en los periódichs la curació radical de dita malaltia, qual mecanisme desconeixen en absolut.

### A las mares

Avans de sacrificar á vostres fills ab vendatje brut, incómodo y perillós, consulteu ab vostre metje y ab seguritat os dirá que pera la curació de las hernias de vestres fillets, lo remey més prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo bragueret de «caoutchouc» ab resort.

### JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias, ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clauselles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

## TALONARIS

pera la rifa de Nadal  
Se venen en la impremta d' aquest diari.

## Saló de perruqueria

DE

## ROSSENDO LLAGOSTERA

Carrer Llovera (Padró), 6, pral.—Reus.

Lo dueño d' aquest establiment se complau en oferir sos serveys al públich.

## Diversions públicas

### Teatro Fortuny

Compañía còmic-dramática

de don Wenceslao Bueno.

Funció pera avuy.—5.ª d' abono de la 2.ª série.—  
Estreno de la preciosa y aplaudida comedia en quatre actes y sis cuadros titulada «El Regimiento de Lupion».  
—En los intermedis l' aplaudit Sexteto executarà las següents pessas de son repertori: «La Bella Galatea» (sinfonia) Suppé.—«Polka des Clowns» Allier.—«Traviatta» (fantasia) Verdi.—«Tout á Vous» (valsos) Wadltenffel.

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al Paradis, 2.

A tres quarts de nou.

Imp. de C. Ferrande.—Plassa de la Constitució.

## Píldoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M. Font  
(FARMACUTICH)

Demaneulas tots los que tinguén tos en cualsevol Farmacia encara aquells que no hagin conseguit alivi ab cap altre de tots los acreditats específics coneguts, tota vegada que ellas constatixen un preciós medicament pera combatrela.

Preu 1 pesseta capsas

Nota.—Se envian per correu certificadas sens augment de preu als pobles abont no hi hagi farmacia sempre que s demanin duas capsas.

FARMACIA CENTRAL

ESpanyola

Pelayo, 42

Barña.

# Caramelos Pectorals

DEL

## Metje Salas

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aérea, disminueixen y fluidifican la biscositat del mochi bronquial, facilitan la expectoració, treuen la Tos y aumentan la respiració pulmonar.  
Preparació molt eficas pera combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crónica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crónich, sech y espasmódich, Coqueluche, Tos del sarampió y ferina y finalment totas las afeccions de las vías respiratorias. Se componen d' estimulants vegetals, sense que en sa preparació s'emplehin narcòtics ni medicaments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en cualsevol cantitat, lo mateix per los noyet que per las personas majors.  
Son bon sabor, fa sian presos fins ab avidés per los noys a quins es tan difícil ferloshi pendre medicaments.  
A cada capsas acompanya un prospecte.

Dipòsits en totas las provincias

## Farmacia de don A. SERRA

Arrabal, Santa Anna, núm. 80—REUS.

Demanis en totas las Farmacias de la provincia

Preu de la capsas 6 rals

## Publicacions regionalistas que reben en aquesta Redacció.

«La Renaixença», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», setmanari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzinari de Catalunya, «L' Art del Pagès», quinzinari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona, «La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L' Olot», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatro Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadés.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellense», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskalzalea», setmanaris de Bilbao (Bizcaya).—«El Eco del Guadalupe», setmanari de Alcañiz (Aragó).

# PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

## LO COMBINAT EMPLEO DE LAS ESCORIAS THOMAS SALES DE STASSFURT

COM ADO FOSFATAT

COM ADOB POTASSICH

GARANTIZADAS PURAS



SOLUBLES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA, KAINITA, ETC.

Lo més económich, lo més eficas, lo mes durader. baix garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

# NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre-l' empleo

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

## Anuncis particulars

Horrible percasas

—Per que t' passas... qué temps?

—Tenia algunes novetes en la família?

—Eras ligat algunes coses ab ton marit?

—Vej, dona, respon, que m'estas posant novicies.

—Qué t'indich que la casa PORTA avuy es l' últim dia que tindán los cortes de «Chévit» ligats per la vetzell sobrat la existència.

## Seció religiosa

Registre civil

del dia 10 de febrer de 1898

Manuel Tor Albay, de Jorja (Lleida)

Waldemar

Baldomero Robert Jorja, de Jorja (Lleida)

Waldemar

Maria Cavalle Esp. núm. 89 anys, Seminaria, A.

Para Freixa Batlle, dos mesos, curacas al Jorja, 12.

## Seció religiosa

CULTS RELIGIOSOS

Participa de Sant Francesc

Demé a dos quartes de vuy del mall tindré hoch la